

de raad van de gemeente Westerkwartier
per mail via griffie@westerkwartier.nl

Contactpersoon
Renate Veenstra

Kenmerk
1969165935

Leek
11 juni 2024

Onderwerp

Voortgangsrapportage Kickstart 2023/ontwikkelingen 2024

Geachte leden van de raad,

Met deze raadsbrief informeren wij u over de voortgang van het programma Kickstart. Er is een rapportage 2023 opgesteld die wij u ter informatie aanbieden. Ook kunnen wij u melden dat wij hebben besloten het programma te verlengen tot eind 2026. Dit geeft de mogelijkheid om langduriger de kansengelijkheid voor onze kinderen te vergroten. En aan te sluiten op regionale en landelijke (financierings)mogelijkheden. Zodat we mogelijk Kickstart zo kunnen borgen, dat het structureel onze inzet en aandacht kan krijgen. Gezond opgroeien en meer gezonde levensjaren!

Toelichting

In 2021 hebben we van de Provincie Groningen een subsidie ontvangen voor ons Programma Kickstart. Ambitie is om de kansengelijkheid van kinderen en jeugd in het Westerkwartier te vergroten. De uitvoering is gestart in 2022. Jaarlijks leveren we een voortgangsrapportage aan de Provincie (subsidievoorwaarde). Middels de SiSa-methode leggen we financiële verantwoording af.

Het programma kent drie themalijnen:

1. Kickstart in jouw Buurt; 0-23 jaar; het gaat hier grotendeels om de JOGG-aanpak. Focusgroep is de leeftijdsgroep 16-23 jaar, waarbij we de andere leeftijdsgroepen zeker aandacht (blijven) geven;
2. Kickstart op school; 4-12 jaar; het gaat hier om Tijd voor Toekomst (ook wel bekend als verlengde/verrijkte schooldag) en
3. Kickstart voor de Kleintjes; -9 maanden tot 4 jaar. We richten ons hierin op Kansrijke Start, de eerste 1000 dagen.

De themalijnen overlappen en versterken elkaar. Het programma is (mede) bedoeld om diverse projecten en activiteiten die wel al deden logisch met elkaar te verbinden en te versnellen waar dat kan.

1. Voortgangsrapportage 2023

In de bijlage treft u de Voortgangsrapportage Kickstart 2023 aan, zoals deze is aangeleverd bij de Provincie. Inmiddels is deze akkoord bevonden door de Provincie. Het programma Kickstart wordt gemonitord door CMO Stamm. Bij de Voortgangsrapportage Kickstart 2023 hoort tevens de Monitoringsrapportage Kickstart 2023. Deze treft u als bijlage bij deze brief aan.

De Voortgangsrapportage 2023 behelst de periode van 1 januari 2023 tot 1 december 2023 en niet het gehele jaar; dit heeft te maken met de datum waarop de Voortgangsrapportage uiterlijk aangeleverd moet worden bij de Provincie (15 december). Later in deze brief nemen we u per themalijn mee waar we nu staan, per 1 juni 2024.

2. Verlenging programma Kickstart van eind 2024 naar eind 2026

Het programma Kickstart was initieel beoogd van 2022 tot en met 2024. We constateren dat we wat betreft uitvoering goed op stoom zijn. Daarbij geldt dat het tempo van uitvoering in hoge mate bepaald wordt door wat onze samenwerkingspartners (scholen primair en voortgezet onderwijs, geboortezorgprofessionals, sportverenigingen etc) aankunnen, in aanvulling op hun kerntaken. Geld is daarin helpend, maar niet leidend of als enige tempo bepalend. Dat maakt dat we nu maximaal doen wat kan, maar dat we tevens voorzien aan het einde van het programma Kickstart een deel van de subsidie te zullen overhouden. Om die reden hebben we bij de Provincie gevraagd om de einddatum van het programma te mogen verschuiven van 31 december 2024 naar 31 december 2026. Deze ruimte is door de Provincie geboden en wij hebben besloten hiervan gebruik te maken.

Vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) zijn middelen beschikbaar voor programmalijn 1 en programmalijn 3 (JOGG en Kansrijke Start). Momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van de sociale agenda van Nij Begun. Tijd voor Toekomst zal naar verwachting hierin opgenomen worden, zodat deze programmalijn langjarig een vervolg kan krijgen.

Gedurende de verlengde looptijd van het programma Kickstart blijven we volgen hoe deze ontwikkelingen (sociale agenda Nij Begun) lopen en of er gezocht moet worden naar alternatieve mogelijkheden om Tijd voor Toekomst te verduurzamen. Gelijktijdig doen we samen met basisscholen meer ervaring op met Tijd voor Toekomst. Zo wordt voorkomen dat succesvol gestarte activiteiten Tijd voor Toekomst vroegtijdig moeten worden onderbroken of gestopt wegens gebrek aan middelen en in afwachting van de Sociale Agenda Nij Begun.

3. Ontwikkelingen na de Voortgangsrapportage 2023 (tot 1 juni 2024)

De Voortgangsrapportage 2023 gaat over de periode van 1 januari 2023 to 1 december 2023. Sinds het opstellen van de Voortgangsrapportage 2023 (november 2023) zijn we uiteraard verder gegaan met de uitvoering van het programma. Hieronder geven we een weergave van de voortgang over de periode van 1 december 2023 tot 1 juni 2024, en de stand van zaken per 1 juni 2024.

3.1 Kickstart in jouw buurt (0-23 jaar)

Aanvullend op de Voortgangsrapportage 2023 op deze programmalijn benoemen we de volgende ontwikkelingen:

3.1.1 Beweegmomenten

In samenwerking met de buurtsportcoaches van Sociaal Werk de Schans organiseren we (extra) beweegmomenten in de gemeente Westerkwartier waarin water drinken en fruit eten gestimuleerd worden. Bijvoorbeeld tijdens het schoolvoetbal toernooi, wandel4daagse, sport2daagse Zuidhorn, Koningsspelen en Trainen in de Wijk van FC Groningen. Deze activiteiten hebben als doel om kinderen en jongeren meer beweging te laten komen en dat hierbij water drinken en fruit eten de gezonde en normale keuze hoort te zijn. Daarnaast wordt de JOGG-regisseur van de gemeente Westerkwartier steeds vaker benaderd door organisaties die beweegactiviteiten organiseren. Hij heeft dan een faciliterende rol en verbindt de partijen dan met Sociaal Werk de Schans of andere partijen.

3.1.2 Spot TV Westerkwartier Er is samen met jongeren een top 10 met thema's (denk aan gezondheid, sport en bewegen) tot stand gebracht. Het gaat om de thema's die jongeren het meeste aanspreken. Spot TV heeft hiervoor een scholentour georganiseerd om zoveel mogelijk jongeren hun input te laten leveren. SpotTV heeft een eerste serie video's gemaakt (op basis van bijna 250 ingevulde flyers waarin jongeren hun top 10 van onderwerpen aangaven). Het bereik van SpotTV is erg goed en er wordt momenteel gewerkt aan een doorontwikkeling van zowel het redactieteam als de content.

3.1.3 Menukaart

In de Voortgangsrapportage 2023 benoemden we aan een menukaart op het gebied van sport en bewegen, gezondheid en veiligheid te werken. Er is inmiddels in samenwerking met partners uit het lokale veld een menukaart voor basisscholen en een menukaart voor Voortgezet Onderwijsscholen opgesteld en onder de scholen verspreid.

3.1.4. Niekerk/Oldekerk/Faan

Naast de focusgroep 16-23 jaar wilden we tevens kijken of focus op een klein gebied meer impact oplevert. Gebruik makend van initiatieven en energie in de dorpen Niekerk, Oldekerk en Faan zijn we daar gestart met een aantal partijen. We kijken of we gezamenlijk tot een plan van aanpak kunnen komen. In Q1 is in samenwerking met een aantal partijen en de gemeente een begin gemaakt met een plan van aanpak. Daar zijn drie speerpunten naar voren gekomen: water drinken stimuleren, voldoende beweging en gezonde voeding (JOGG). Input op het plan van aanpak wordt opgehaald onder jongeren. In eerste instantie met een korte enquête; jongeren worden actief gevraagd deze in te vullen. In die enquête krijgen jongeren de mogelijkheid aan te geven of zij interesse hebben om verder mee te denken. Wanneer jongeren geïnteresseerd zijn, nemen we contact met hen op om dat verder vorm te geven. Vanuit het plan van aanpak worden bovendien acties met partners afgesproken, onder andere het plaatsen van een watertappunt op een openbare plek.

3.2 Kickstart op school (4-12 jaar)

Aanvullend op de Voortgangsrapportage kunnen we de volgende ontwikkelingen melden over de periode van 1 december 2023 tot 1 juni 2024.

3.2.1 Van 10 naar 13 scholen per 1 juni 2024

In de Voortgangsrapportage 2023 kunt u lezen dat er inmiddels 10 scholen in drie coalities gestart zijn met Tijd voor Toekomst (6 scholen in Leek-Tolbert, 2 scholen in Marum, 2 scholen in Middag-Humsterland). Ze hebben daarvoor eerst een plan opgesteld en op basis van het plan hebben zij een subsidie ontvangen.

Tevens meldden we in de rapportage dat er nog 6 scholen bezig waren zich te oriënteren dan wel aan de slag zijn met het opstellen van een plan. In Q1 hebben 4 scholen (2 samenwerkende scholen in Oldekerk-Niekerk, 1 school in De Wilp en 1 school in Grootegast) een plan ingediend en zijn zij gestart met hun eerste pilotactiviteiten Tijd voor Toekomst. Recent heeft de school in De Wilp aangegeven de activiteiten tijdelijk te willen staken, in verband met vele personele wijzigingen (waaronder de drijvende krachten binnen de school voor het programma). We hebben de school in Opende kunnen toevoegen; zij zijn bezig met het opstellen van hun plan. Op de school in Grootegast vindt invulling plaats in samenwerking met PetjeAf Westerkwartier; zij zijn hier in mei 2024 mee gestart.

Dit betekent dat het aantal Tijd voor Toekomst-scholen in Westerkwartier per 1 juni 2024 is toegenomen: van 10 naar 13 scholen.

3.2.2. Pilot Bloeizone

Eind december ontvingen wij van Quadraten een plan om een pilot Bloeizone te starten, samen met de Pim Mulier organisatie. In deze pilot wordt aan de hand van een aantal wetenschappelijke inzichten vorm en inhoud gegeven aan het leren van gezondheidsvaardigheden voor een groep basisschoolleerlingen, hun ouders/gezinnen en betrokken leerkrachten. Het gaat om het tot stand brengen van een sociale golfbeweging, die gestart wordt op CBS de Bron te Marum. Gedurende de pilot zullen meer scholen/leerlingen aangehaakt worden. De gemeente levert een financiële bijdrage en een ondersteunende/faciliterende rol op onderdelen. Gedurende de pilot kijken we eveneens of het opschaalbaar is (gehele gemeente/provincie) en waar we kunnen aansluiten op andere regionale plannen en financieringsbronnen (denk aan Integraal Zorgakkoord (IZA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), Nationaal Programma Groningen (NPG) hoofdstuk Gezondheid, Sociale Agenda van Nij Begun).

3.3 Kickstart voor de Kleintjes

Aanvullend op de Voortgangsrapportage 2023 melden wij op deze programmalijn de volgende ontwikkelingen.

3.3.1. Lokale coalitie Kansrijke Start Westerkwartier

In deze themalijn zijn we in 2022 eerst gestart met het inzichtelijk maken van de geboortezorgketen in het Westerkwartier. Vervolgens bleek er behoefte bij de geboortezorgprofessionals om een zogenoemde lokale coalitie Kansrijke Start in het Westerkwartier op te starten. In 2023 is de lokale coalitie tot verdere ontwikkeling gekomen en werken we nu aan een concreet Werkplan voor de periode 2024-2026. Dit zal in juni 2024 zijn afgerond. In dit Werkplan hebben deelnemers gezamenlijk actiepunten

geformuleerd, net als doel de zorg aan zwangeren en gezinnen met jonge kinderen te optimaliseren. Uiteindelijk doel is dat ieder jong kind gezond kan opgroeien (eerste 1000 dagen). Het Werkplan wordt tevens onderdeel van het uitvoeringsplan GALA-Kansrijke Start.

3.3.2 *Overige ontwikkelingen*

In aanvulling op wat we in de Voortgangsrapportage Kickstart 2023 hebben beschreven over deze programmalijn melden we dat:

- In de bijeenkomsten van de coalitie kijken we gezamenlijk steeds naar welke interventies voor handen zijn en tevens welke aanvullingen in een behoefte zouden voorzien. Hieruit is onder meer naar voren gekomen dat een VVE-achtige interventie voor heel jonge kinderen (1-2 jaar) een goede aanvulling zou kunnen zijn. Met een werkgroep, waarin een verpleegkundige jeugdgezondheid en de kinderopvang deelnam, is hierover verder nagedacht. Inmiddels is een plan voor een pilot voor VVE voor 1-2 jarigen (SpeelMee) opgesteld. Dit plan is erop gericht om circa 15 1-2 jarigen, samen met hun ouders een wekelijkse activiteit te bieden. De kracht zit in dat zowel kind als ouder deelneemt, zodat we ouders ondersteuning kunnen bieden op vlak van opvoeden, maar ook op andere sociaal-maatschappelijke thema's. We sluiten daarbij aan op wat ouder/kind nodig hebben. We bereiden de uitvoering hiervan in Q2 2024 verder voor en gaan aan de slag met werving van deelnemende kinderen en hun ouders. Beoogde start is na de zomervakantie van 2024.
- De coalitie is sinds begin 2024 uitgebreid met een Ervaringsdeskundige (medewerker Sociaal Werk de Schans); een nadrukkelijke wens vanuit de Lokale Coalitie. Met deze Ervaringsdeskundige onderzoeken we nu welke rol/toegevoegde waarde zij vanuit haar achtergrond/ervaring zij kan bieden aan de coalitie.

Ten slotte

We gaan er van uit u bij deze voldoende geïnformeerd te hebben. In het voorjaar 2025 ontvangt u de Voortgangsrapportage over Kickstart over 2024. Mocht er aanleiding toe zijn dan komen we uiteraard daar voorafgaand bij u op terug.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester

R. Kleijnen, secretaris

Bijlage 1: Voortgangsrapportage Kickstart 2023

Bijlage 2: Financiële bijlage (als bijlage bij de Voortgangsrapportage 2023)

Bijlage 3: Monitoringsrapportage CMO Stamm (als bijlage bij de Voortgangsrapportage 2023)

Bijlage 4: Doelenboom Kickstart (behorend als bijlage bij de Monitoringsrapportage 2023)

Bijlage 5: Brief Provincie Groningen d.d. 18-1-2024